

CS

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

2013

Audit EU ve zkratce

Představení výročních zpráv
Evropského účetního dvora za rok 2013

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014

ISBN 978-92-872-0996-2
doi:10.2865/23849

© Evropská unie, 2014
Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Printed in Luxembourg

2013

Audit EU ve zkratce

Představení výročních zpráv
Evropského účetního dvora za rok 2013

Úvodní slovo předsedy Účetního dvora

02

Evropský účetní dvůr každoročně v listopadu vydává zprávy o výsledcích svých ročních auditů finančního řízení EU v předchozím rozpočtovém roce. Na základě shromážděných důkazních informací poskytujeme ujištění o tom, jak byly prostředky EU využity, a upozorňujeme na oblasti, v nichž nejvíce hrozí, že prostředky EU budou vynaloženy nesprávně. Zprávy rovněž uvádějí doporučení, jak by bylo možné finanční řízení EU zlepšit. Evropský účetní dvůr tak pomáhá Evropskému parlamentu a Radě kontrolovat výdaje EU a podporuje účinnou odpovědnost vůči jejím občanům.

Audit EU v roce 2013 ve zkratce shrnuje a vysvětluje hlavní zjištění našich výročních zpráv o plnění

rozpočtu EU na rok 2013 a o evropských rozvojových fondech. Zprávy podobně jako v předchozích letech uvádějí poznatky o míře, v níž subjekty odpovědné za řízení prostředků EU, na evropské i národní úrovni, podávaly věrné zprávy o řízení prostředků, zajišťovaly uplatňování finančních pravidel EU a respektovaly zásady hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti.

Rok 2013, k němuž vydáváme výroční zprávy, byl posledním rokem sedmiletého programového období a zároveň spadl do nynějšího přechodného období, jež je pro EU i její finance důležité. Postoupili jsme do programového období 2014–2020, a jak vyplývá z našich zpráv, nový Evropský parlament a Komise nyní čelí dlouhodobým i novým výzvám v oblasti finančního řízení a odpovědnosti.

Trvalý tlak na finanční prostředky EU i členských států vyžaduje pečlivě řídit a kontrolovat finanční prostředky EU, jakož i lépe prognózovat dlouhodobé požadavky na financování. V našich zprávách konkrétně zdůrazňujeme, jak je nutné, aby Komise a orgány členských států v rámci finančního řízení rozpočtu EU věnovaly větší pozornost tomu, jak se peníze EU využívají k dosahování výsledků, kterých by nebylo možné tak efektivně a účinně dosáhnout jiným způsobem. Z výsledků auditu Účetního dvora rovněž vyplývá, že pro to, aby se prostředky EU vydávaly v souladu s pravidly, by se mohlo a mělo dělat více.

Evropský účetní dvůr se těší na spolupráci s novým Evropským parlamentem a Komisí při řešení těchto i jiných problémů, jimž EU čelí v oblasti finančního řízení a odpovědnosti. Za tímto účelem a s cílem zdůraznit hlavní oblasti odpovědnosti a výzvy související s auditem a finančním řízením, s nimiž se EU potýká, jsme rovněž vypracovali dvě situační zprávy, jež vycházejí z auditních zkušeností Účetního dvora.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Caldeira'.

předseda Evropského účetního dvora

Strana

04	Celkové výsledky
04	Hlavní sdělení
05	Vydávání prostředků EU v souladu s předpisy
15	Dosahování výsledků s prostředky EU
18	Podrobnější pohled na příjmy a výdajové oblasti
18	Příjmy
20	Zemědělství: podpora trhu a přímá podpora
22	Rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví
24	Regionální politika, energetika a doprava
26	Zaměstnanost a sociální věci
28	Vnější vztahy, pomoc a rozšíření
30	Výzkum a jiné vnitřní politiky
32	Správní a související výdaje
33	Evropské rozvojové fondy (ERF)
35	Základní informace
35	Stručně ke koncepci auditu
37	Evropský účetní dvůr a jeho práce

Hlavní sdělení

Shrnutí prohlášení o věrohodnosti za rok 2013

Evropský účetní dvůr (EÚD) vydává **čistý výrok** o spolehlivosti **účetní závěrky** Evropské unie za rok 2013.

Příjmy za rok 2013 jako celek jsou **legální a správné**.

Závazky za rok 2013 jako celek jsou **legální a správné**.

Platby za rok 2013 jsou zatíženy významnou (materiální) mírou chyb. EÚD proto vydává **záporný výrok** o jejich legalitě a správnosti.

Prohlášení o věrohodnosti naleznete v kapitole 1 výroční zprávy za rok 2013.

- **Odhadovaná míra chyb**, která měří míru nesprávnosti, u plateb roku 2013 činí 4,7 %, téměř tolik jako v roce 2012 (4,8 %), a trvale se pohybuje nad 2% prahem významnosti (materiality).
- Prověřované **systemy dohledu a kontroly** byly při zajišťování správnosti plateb částečně účinné, přičemž mezi jednotlivými členskými státy byly značné rozdíly.
- Nejvíce náchylné k chybám jsou tyto dvě výdajové oblasti: „regionální politika, energetika a doprava“ s 6,9 % a „rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví“ se 6,7 %. U **sdíleného řízení** jako celku, tj. včetně oblasti „zemědělství: podpora trhu a přímá podpora“ a „zaměstnanost a sociální věci“, činila odhadovaná míra chyb 5,2 %.
- **Nápravná opatření a opatření ke zpětnému získání prostředků** přijatá orgány v členských státech a Komisí měla na odhadovanou míru chyb pozitivní dopad. Bez těchto opatření by celková odhadovaná míra chyb činila 6,3 %.
- V oblastech sdíleného řízení měly **orgány členských států** stejně jako v roce 2012 u významného počtu operací zatížených chybami k dispozici **dostatečné informace** k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, tyto chyby zjistily a opravily.
- S ohledem na **kontinuální zvyšování částek, jež budou financovány z budoucích rozpočtů**, a to navzdory podstatnému zvýšení rozpočtu plateb na rok 2013, je nutné, aby Komise své požadavky na platby ve střednědobém a dlouhodobém horizontu plánovala.
- V souvislosti s realizací výdajů prostředků EU v programovém období 2007–2013 se kladl důraz na jejich čerpání („buď je využijete, nebo o ně přijdete“) a na soulad s předpisy, a nikoli na dobrou výkonnost. Toto **nedostatečné zaměření na výkonnost** je základní vadou v koncepci větší části rozpočtu EU.

Vydávání prostředků EU v souladu s předpisy

Finanční prostředky EU v roce 2013

EÚD každoročně provádí audit příjmů a výdajů rozpočtu EU a vydává výrok o míře spolehlivosti roční účetní závěrky a souladu příjmových a výdajových operací s platnými pravidly a nařízeními.

Rozpočtové výdaje EU v roce 2013 činily celkem **148,5 miliardy EUR**, což přibližně odpovídá 290 EUR na každého občana. Výdaje EU činí kolem jednoho procenta hrubého národního důchodu EU a představují přibližně dvě procenta celkových veřejných výdajů členských států EU.

O rozpočtu EU rozhoduje každoročně v kontextu sedmiletých finančních rámců Evropský parlament a Rada. Za zajištění řádného plnění výdajové stránky rozpočtu odpovídá především Komise. U přibližně 80 % výdajů, především na soudržnost a zemědělství, sdílí Komise odpovědnost s členskými státy EU.

Odkud prostředky pocházejí?

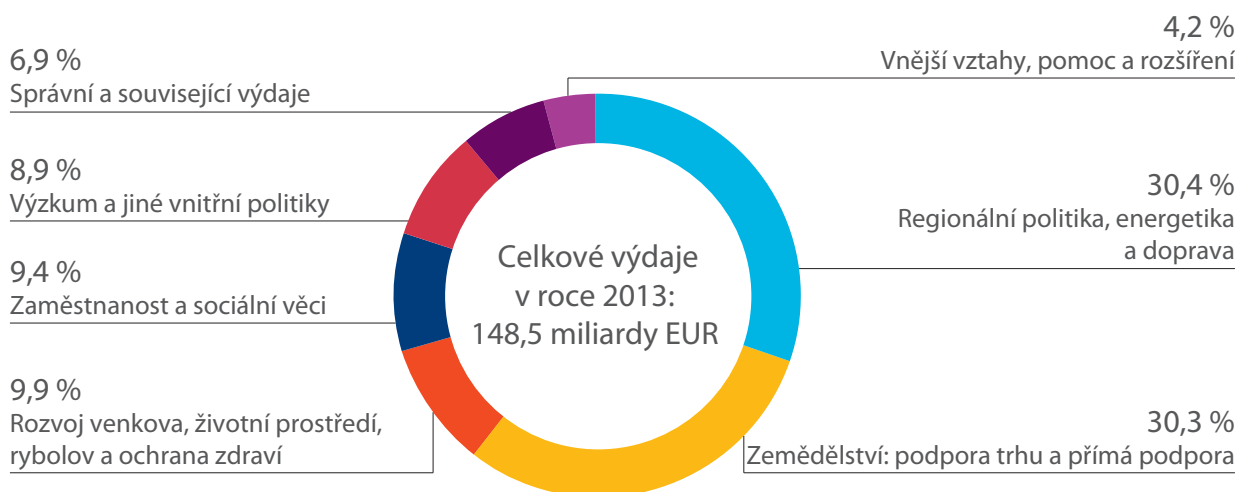
Rozpočet EU je financován z různých zdrojů. Největší část hradí členské státy na základě svého hrubého národního důchodu (110 miliard EUR). K dalším zdrojům patří platby členských států odvozené od daně z přidané hodnoty vybrané těmito členskými státy (14,5 miliardy EUR) a cla a zemědělské poplatky (15,4 miliardy EUR).

Jak jsou prostředky vynakládány?

Výdaje z ročního rozpočtu EU směřují na širokou škálu politik (viz **diagram 1**). Provádí se platby na podporu nejrůznějších činností: od výzkumných projektů po odbornou přípravu pro nezaměstnané nebo zemědělskou produkci.

Diagram 1

Rozpočet EU na rok 2013

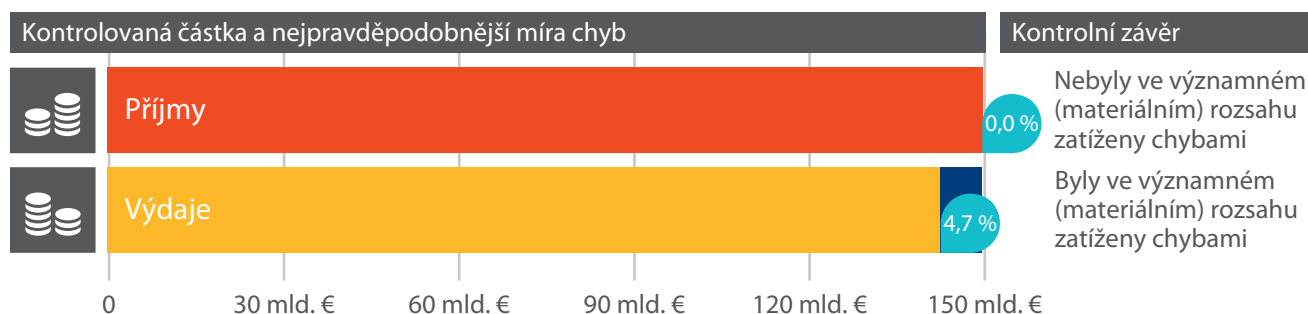

Auditní zjištění za rok 2013

Klíčovým prvkem auditní práce EÚD je testování vzorku operací z celého rozpočtu EÚD s cílem získat statisticky podložené odhady míry, v níž jsou příjmy a různé výdajové oblasti zatíženy chybami. **Diagram 2** shrnuje výsledky za rok 2013. Více informací o koncepci auditu EÚD a odhadu nejpravděpodobnější míry chyb naleznete na straně 35.

Diagram 2

Výsledky testování operací pro rozpočet EU na rok 2013 jako celek

Nejpravděpodobnější míra chyb (míra chyb odhadovaná na základě vyčíslitelných chyb zjištěných ve statistickém vzorku operací)

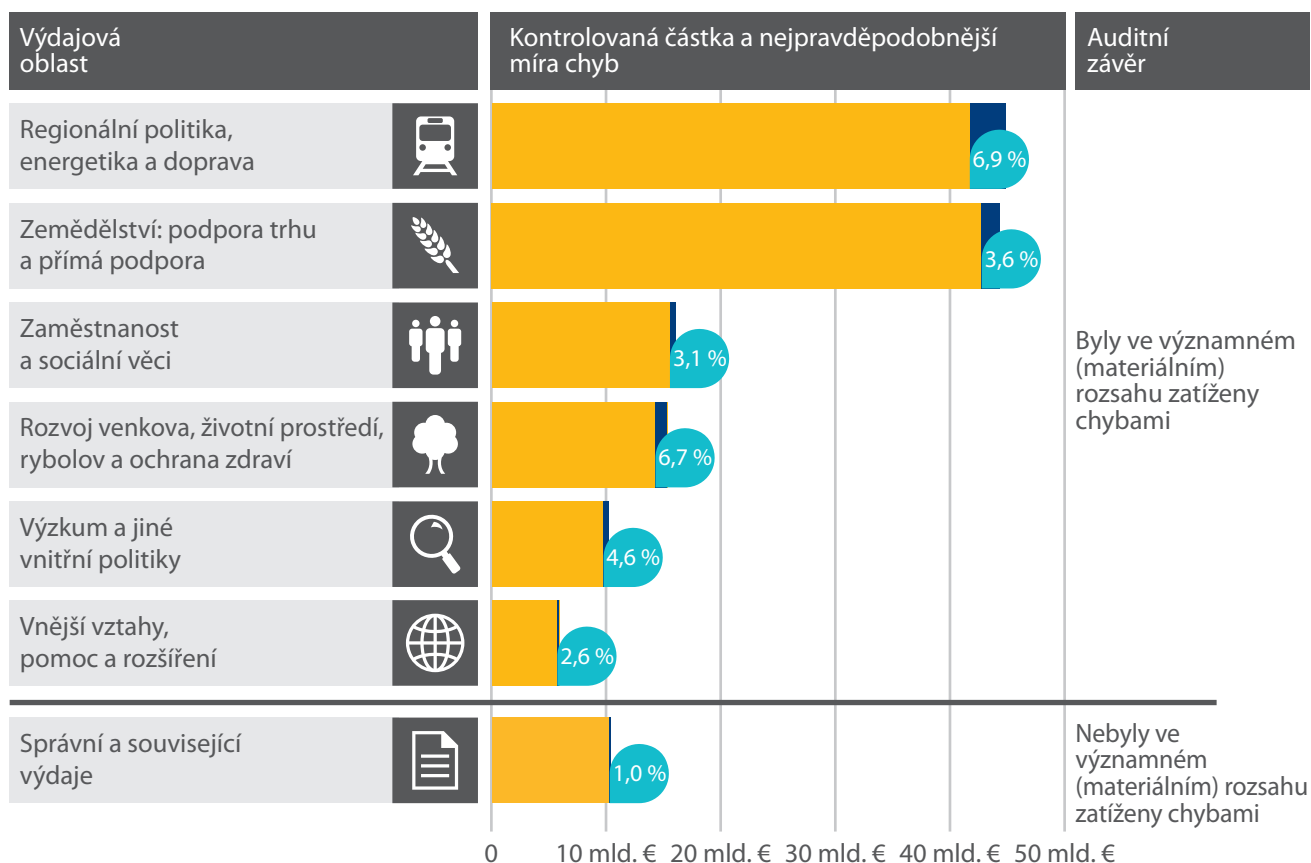
Pokud jde o rok 2013, EÚD dospěl k závěru, že příjmy nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami. U výdajového rozpočtu jako celku vede odhadovaná míra chyb, která činí 4,7 %, k zápornému výroku o správnosti plateb (vysvětlení termínu „správnost“ viz strana 36).

Z testování rovněž vyplynuly výsledky pro každou výdajovou oblast, které jsou uvedeny v **diagramu 3**.

Další informace o jednotlivých výdajových oblastech jsou uvedeny na stranách 18 až 34 a v příslušných kapitolách výroční zprávy za rok 2013.

Diagram 3

Výsledky testování operací za rok 2013 podle oblastí výdajů

% Nejpravděpodobnější míra chyb (míra chyb odhadovaná na základě chyb zjištěných ve statistickém vzorku operací)

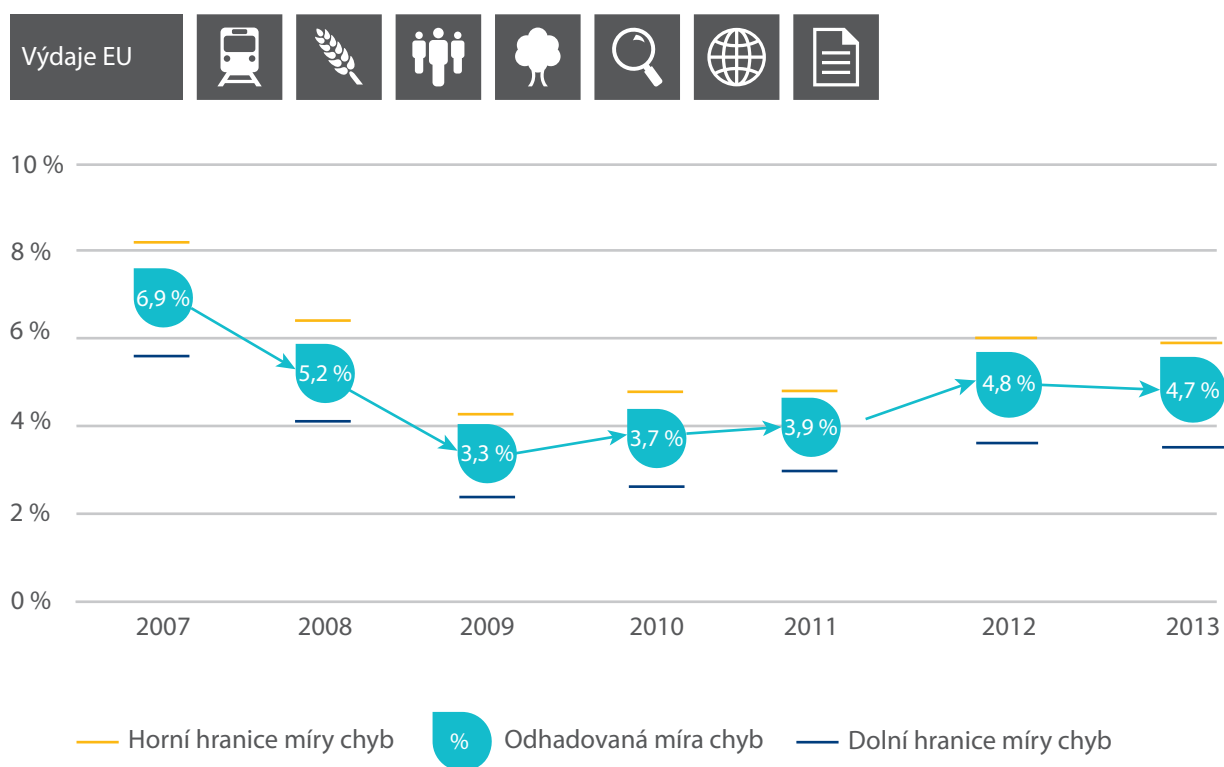
Pozn.: K odhadu míry chyb používá Účetní dvůr standardní statistické techniky (viz příloha 1.1 kapitoly 1 výroční zprávy).

Analýza výsledků auditu

Odhadovaná míra chyb, která měří míru nesprávnosti, u plateb roku 2013 činí 4,7 %, téměř tolik jako v roce 2012 (4,8 %), a trvale se pohybuje nad 2% prahem významnosti (materiality) (viz **diagram 4**).

Diagram 4

Odhadovaná nejpravděpodobnější míra chyb pro rozpočet EU jako celek: 2007 až 2013

Pozn.: K odhadu nejpravděpodobnější míry chyb používá Účetní dvůr standardní statistické techniky. Účetní dvůr se s 95% mírou důvěry domnívá, že míra chyb v základním souboru se pohybuje v rozpětí mezi dolní a horní hranicí míry chyb. Podrobnosti naleznete v příloze 1.1 kapitoly 1 výroční zprávy a v grafu 1.3 výroční zprávy.

Chyby, plýtvání a podvody

Odhad míry chyb stanovený Účetním dvorem není mírou podvodů, neefektivity nebo plýtvání. Jedná se o odhad prostředků, které neměly být vyplaceny, protože nebyly použity v souladu s příslušnou legislativou. K typickým chybám patří platby na výdaje, které byly nezpůsobilé, nebo na nákupy, při nichž nebyly řádně uplatněny předpisy pro zadávání veřejných zakázek.

Podvod je úmyslné klamavé jednání, jehož cílem je zisk. EÚD hlásí případy podezření z podvodu, s nimiž se při své auditní práci setká, úřadu OLAF (Evropský úřad pro boj proti podvodům), který dle nutnosti každý případ vyšetřuje a sleduje ve spolupráci s orgány daného členského státu.

Srovnání odhadované míry chyb v různých výdajových oblastech uvádí **diagram 5**. Zvýšení této míry u „výzkumu a jiných vnitřních politik“ a „správních a jiných výdajů“ bylo kompenzováno poklesem u „rozvoje venkova, životního prostředí, rybolovu a ochrany zdraví“ a „vnějších vztahů, pomoci a rozšíření“.

Nejvíce náchylné k chybám jsou tyto dvě výdajové oblasti: „regionální politika, energetika a doprava“ a „rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví“. U těchto dvou oblastí i u dalších dvou **oblastí sdíleného řízení** („zemědělství: podpora trhu a přímá podpora“ a „zaměstnanost a sociální věci“) se míra chyb odhaduje na 5,2 %. Odhadovaná míra chyb u všech ostatních operačních výdajů (které jsou ve své většině řízeny přímo Komisí) činí 3,7 %. U správních výdajů zjistil EÚD odhadovanou míru chyb ve výši 1,0 %.

Diagram 5

Srovnání mezi odhadem míry chyb pro jednotlivé výdajové oblasti EU za rok 2012 a za rok 2013

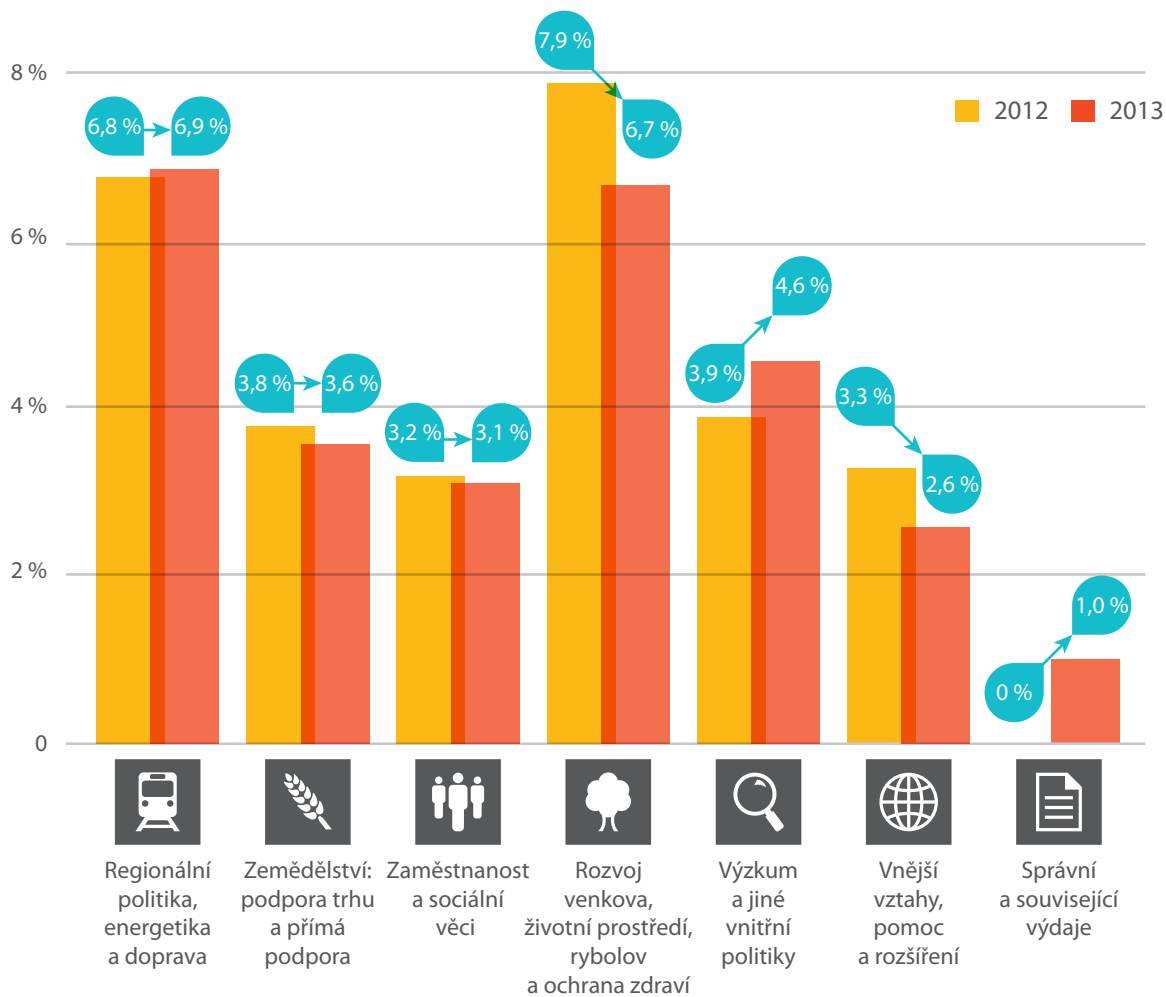
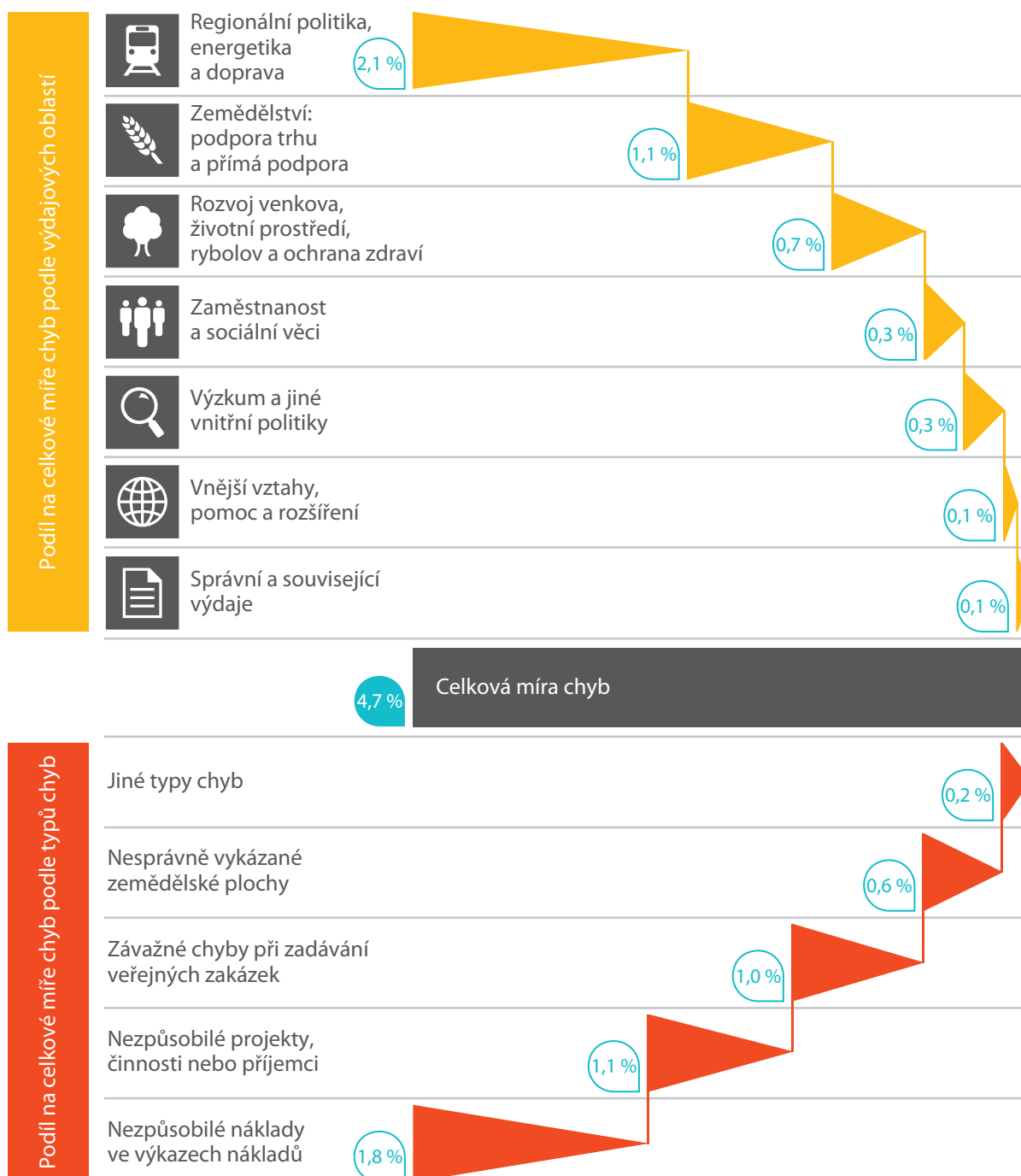

Diagram 6

Rozdělení celkové odhadované míry chyb podle výdajových oblastí a typů chyb

% Odhadovaná celková míra chyb pro rozpočet EU jako celek

% Podíl celkové míry chyb vyjádřený v procentních bodech

EÚD analyzuje podíl různých typů chyb i výdajových oblastí na celkové odhadované míře chyb (viz **diagram 6**).

Největší měrou se na odhadované míře chyb podílely výdaje, které nesplnily nutné podmínky, aby mohly být účtovány na projekty financované EU (nezpůsobilé náklady zahrnuté do výkazů nákladů: 39 %, tj. 1,8 procentního bodu celkové odhadované míry chyb). Druhé v pořadí byly projekty, u nichž platná pravidla neumožňovala financování daných předmětů/činností nebo příjemců (nezpůsobilé projekty/činnosti nebo příjemci: 22 %; 1,1 procentního bodu celkové odhadované míry chyb).

Největší výdajovou oblastí a zároveň oblastí s nejvyšší odhadovanou mírou chyb je „regionální politika, energetika a doprava“. Díky této kombinaci má zdaleka největší podíl na celkové odhadované míře chyb (44 %; 2,1 procentního bodu celkové odhadované míry chyb). „Zemědělství: podpora trhu a přímá podpora“, přestože pracuje s obdobným objemem výdajů, přispívá k celkové odhadované míře chyb asi polovinou tohoto podílu.

Nápravná opatření mají na míru chyb pozitivní dopad

Členské státy a Komise využívají nápravná opatření, aby chránily rozpočet EU v případě neúčinnosti kontrolních systémů nebo nesprávných výdajů. Pokud by u plateb roku 2013 kontrolovaných EÚD nebyla takováto nápravná opatření uplatněna, celková odhadovaná míra chyb by byla 6,3 %, nikoliv 4,7 %.

Stále je zde však značný prostor pro snížení odhadované míry chyb lepším využitím stávajících kontrolních systémů a nápravných opatření. Účetní dvůr zjistil, že v oblastech sdíleného řízení měly u významného počtu operací zatížených chybami orgány členských států k dispozici dostatečné informace k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, tyto chyby zjistily a opravily. To by například snížilo odhadovanou míru chyb u oblasti „regionální politika, energetika a doprava“ z 6,9 % na 3,9 %, u oblasti „rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví“ z 6,7 % na 2,0 % a u oblasti „zaměstnanost a sociální věci“ z 3,1 % na 1,9 %.

Nové výzvy prezentace spolehlivých finančních informací

Způsob účtování výše uvedených oprav jasně nerozlišuje hlavní typy oprav a příslušné informace jsou většinou poskytovány mimo rámec účetního systému. To ztěžuje další analýzu a snižuje přesnost údajů uvedených v účetní závěrce a souvisejících finančních výkazech.

Dalším vývojem je nárůst míry využívání finančních nástrojů, které podporují investice formou půjček, záruk, vlastního kapitálu a jiných mechanismů řízení rizik pro potenciálně životaschopné projekty. V souladu s mezinárodními účetními standardy pro veřejný sektor si oceňování a účtování finančních nástrojů vzhledem k jejich složité struktuře vyžaduje zvláštní pozornost.

Nárůst částek financovaných z budoucích rozpočtů

K hlavním charakteristickým rysům rozpočtového a finančního řízení EU v roce 2013 patřilo:

- o velké zvýšení objemu plateb, které Komise mohla realizovat formou opravných rozpočtů: 9,6 % původního rozpočtu;
- o kontinuální nárůst závazků k budoucím platbám ve výši 2,6 %, a to navzdory vysoké míře plateb;
- o trvale příliš dlouhá doba (v průměru přes dva roky) od původního závazku ke schválení výdajových nároků Komisí;
- o pouze 37 % finančních prostředků vyplacených na nástroje finančního inženýrství bylo do konce roku 2012 převedeno ve prospěch konečných příjemců;
- o nezaúčtování zpětných plateb, úroků a dividend ve výši 259 milionů EUR, které se nahromadily od roku 2008, jako příjmů.

Co jsou závazky a platby?

Rozpočet EU sestává ze dvou složek: závazků (částek k úhradě v běžném roce nebo v budoucích letech) a plateb (na pokrytí výplaty prostředků v běžném roce). Platby lze provést pouze tehdy, existuje-li k nim platný závazek. Roční stropy závazků a plateb se stanoví ve víceletém finančním rámci, který odsouhlasí Rada a Komise.

Povaha výdajových programů EU, zejména dlouhá prodleva mezi závazky a platbami, vede k rostoucímu tlaku na budoucí rozpočty plateb, což dokládá značný nárůst plateb v roce 2013. U budoucích rozpočtů se očekává obdobný dopad.

Jak zlepšit rozpočtové a finanční řízení

Účetní dvůr má za to, že Komise by měla:

- zveřejňovat směrodatnější informace o fungování nápravných mechanismů (načasování, původ a povaha) a zvýšit jistotu, pokud jde o přesnost jejích údajů, záznamem informací v rámci běžných účetních systémů;
- účtovat a oceňovat všechny finanční nástroje i nástroje finančního inženýrství podle mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor, zejména prostřednictvím spolehlivých postupů pro zjišťování a účtování poklesu hodnot aktiv;
- poskytovat informace o držené hotovosti, jež má být proplacena konečným příjemcům;
- vypracovat a zveřejňovat každoročně aktualizovanou dlouhodobou prognózu hotovostních toků. Zúčastněným stranám by to pomohlo při odhadech budoucích platebních povinností a rozpočtových priorit.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o hlavních zjištěních jsou uvedeny v kapitole 1 „Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace“ výroční zprávy o rozpočtu EU za rozpočtový rok 2013.

Dosahování výsledků s prostředky EU

Finanční prostředky EU by se měly vynakládat v souladu se zásadami řádného finančního řízení: hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti. Na dosažení dobré výkonnosti se podílejí vstupy (finanční a lidské zdroje a materiální, organizační a právní prostředky potřebné pro provádění daného programu), výstupy (dosažené výsledky programu), výsledky (okamžité účinky programu na přímé adresáty nebo příjemce) a dopady (dlouhodobé změny ve společnosti, jež lze alespoň částečně přičíst vlivu opatření EU). EÚD tyto atributy posuzuje prostřednictvím svých auditů výkonnosti.

Nedostatečné zaměření na výkonnost

V programovém období 2007–2013 se při realizaci výdajů ani tak nekladl důraz na řádnou výkonnost, jako spíše na čerpání prostředků (nevyužitá prostředky budou odebrány) a na soulad s předpisy. Například výběr projektů, jež obdrží finanční prostředky EU, se v první řadě soustřeďoval na vynaložení dostupných prostředků EU, v druhém plánu na dodržování pravidel a teprve pak, v omezené míře, na dosažení výsledků a dopad. Toto nedostatečné zaměření na výkonnost je základní vadou v koncepci větší části rozpočtu EU.

Komise tvrdí, že programové období 2014–2020 se na výkonnost zaměřuje důrazněji, přičemž jako hlavní pobídka fungují výkonnostní rezervy. Komise bude formou těchto rezerv zadržovat 6 % prostředků vyčleněných pro konkrétní členský stát, dokud jeho výkonnost nebude považována za uspokojivou. Uvolnění prostředků tedy bude v praxi stále ve velké míře záviset na ukazatelích vstupů a výstupů. Ukazatele výsledků bude Komise využívat jen v některých oblastech.

Efektivní fungování výkonnostních rezerv bude záviset na úspěchu Komise při jednání o vhodných cílech a milnících na začátku programového období a na získání přesných, spolehlivých a včasných údajů od členských států, na jejichž základě bude možné určit, zda bylo cílů dosaženo.

Výkaznictví nebylo uzpůsobeno aspiracím souvisejícím s kulturou výkonnosti

Vykazování výkonnosti na úrovni rozpočtu jako celku je roztrženo do několika obecných zpráv. Tyto zprávy neinformují o pokroku u cílů strategie Evropa 2020, ani neuvádějí ucelený přehled výsledků z hlediska přidané hodnoty EU. Čtvrtá hodnotící zpráva je však krokem správným směrem, jelikož se pokouší uvést hlavní finanční programy do souvislosti s dostupnými informacemi o výkonnosti, které mají význam pro strategii Evropa 2020.

Na úrovni jednotlivých generálních ředitelství Komise stanovují generální ředitelé pro politiky, za něž nesou odpovědnost, v ročních plánech řízení výkonnostní cíle, o jejichž plnění informují ve výročních zprávách o činnosti. Z přezkumu plánů řízení a výročních zpráv o činnosti generálních ředitelství Komise provedeného EÚD vyplynulo, že jistota se omezuje na otázky správnosti a vnitřní kontroly a problematikou výkonnosti se nezabývá. Cíle byly navíc příliš obecné, než aby je bylo možné využít pro účely řízení. Také vybrané ukazatele nejsou vždy pro měření výkonnosti vhodné.

Přidaná hodnota výdajů EU nebyla vždy prokázána

V 19 zvláštních zprávách, které Účetní dvůr přijal v roce 2013 a které pokrývají širokou škálou témat auditů výkonnosti, se posuzuje, zda byla intervenční opatření EU řízena v souladu se zásadami řádného finančního řízení (hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti).

Účetní dvůr zkoumal, jaká ponaučení lze z jeho zvláštních zpráv přijatých v roce 2013 vyvodit pro přípravu nových programů a projektů na programové období 2014–2020, a zjistil, že:

- o **přidaná hodnota EU nebyla vždy zajištěna**

Příklad: Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci poskytuje kompenzaci zaměstnancům postiženým masovým propouštěním. EÚD zjistil, že jedna třetina finančních prostředků by byla tak jako tak uhrazena členskými státy (zvláštní zpráva č. 7/2013 „Přispěl Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci k opětovnému profesnímu začlenění propuštěných pracovníků přidanou hodnotou EU?“).

- o **vyskytlo se několik případů potenciální mrtvé váhy, příjemci by tedy tyto činnosti realizovali i bez finančního přispění EU.**

Příklad: Finanční nástroj pro sdílení rizik

Komise dostatečně neprokázala, že podpora EU poskytnutá finančním nástrojem pro sdílení rizik (finanční nástroj, který má zlepšit přístup k dluhovému financování v oblasti výzkumu) vede k větším investicím, než by příjemci realizovali i bez této podpory (zvláštní zpráva č. 2/2013 „Zajišťuje Komise efektivní provádění sedmého rámcového programu pro výzkum?“).

Většina doporučení EÚD byla realizována

Následná opatření přijatá v návaznosti na doporučení vyslovená na základě auditu výkonnosti Účetního dvora jsou nezbytnou součástí cyklu vyvozování odpovědnosti a napomáhají Komisi účinně realizovat doporučení předkládaná ve zprávách. EÚD provedl přezkum opatření, kterými Komise reagovala na doporučení osmi zvláštních zpráv přijatých v období 2007–2010, a zjistil, že 79 % doporučení bylo realizováno zcela nebo z větší části.

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- při nejbližší budoucí revizi finančního nařízení racionalizovala svůj rámec pro vykazování výkonnosti;
- zajistila, aby hodnoticí zpráva obsahovala shrnutí, kde budou uvedeny všechny dostupné informace o pokroku ohledně cílů strategie Evropa 2020;
- dále rozvíjela své řízení výkonnosti a systém výkaznictví, aby mohla převzít odpovědnost za řádné finanční řízení i příspěvek rozpočtu EU k dosahování cílů politik.

Podrobnější pohled na příjmy a výdajové oblasti

18

Příjmy

149,5 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Audit se týkal příjmů EU, z nichž se financuje rozpočet Unie. Na příjmových příspěvcích vypočtených na základě HND členských států a DPH, kterou členské státy vybraly, se HND v roce 2013 podílel 74 % a DPH 10 %. Dovozní cla a dávka z výroby cukru, které jménem EU vybírají členské státy prostřednictvím orgánů státní správy, se na příjmech podílely 10 %, zbývajících 6 % připadá na ostatní příjmy.

Vysvětlení auditu příjmů EU

Většina příjmů EU odvozených z HND a DPH se vypočítává na základě makroekonomických statistik a odhadů předložených členskými státy. Audit Účetního dvora týkající se správnosti uskutečněných operací se týká pouze toho, jak Komise tyto údaje zpracovává, a nikoliv původního generování těchto údajů členskými státy. Auditní závěr EÚD se tedy týká dopadu chyb Komise na celkovou výši příjmů.

Pokud jde o cla, EÚD prověřuje zpracování výpisů cel předkládaných Komisi členskými státy a kontroly ve vybraných členských státech.

Naše zjištění

Významné (materiální) zatížení chybami?

Ne

Odhadovaná míra chyb:

0,0 % (2012: 0,0 %)

Prověřované kontrolní systémy:

Účinné

EÚD upozorňuje na problematiku **údajů v oblasti nezjištěné ekonomiky**, které se zahrnují do výpočtu příspěvků členských států odvozených z HND. Tyto údaje členských států nejsou dostatečně harmonizované.

Výhrada je prostředkem, který umožňuje ponechat sporný prvek v údajích o HND, které členský stát předložil, otevřený pro účely opravy i po uplynutí čtyřleté lhůty stanovené právními předpisy. Je v platnosti **obecná výhrada vůči údajům o HND Řecka** za roky 2008 a 2009, neboť stále vycházejí z předběžných odhadů. Tato záležitost patří mezi problémy řeckých národních účtů.

Celní orgány členských států provádějí kontroly, aby ověřily, zda se dovozci řídí sazebními a dovozními nařízeními. Evropský účetní dvůr zjistil, že kvalita těchto kontrol se v navštívených členských státech výrazně liší. Ve výsledku se tak dovozci mohou rozhodnout proclít zboží v jiném státě, než ve kterém sídlí, aby snížili pravděpodobnost kontrol a ztížili výběr dlužného cla. Jedním takovým příkladem byl případ, kdy dovozce vyložil čínské textilní zboží v Hamburku (Německo), dopravil ho do Rotterdamu (Nizozemsko) k odbavení do volného oběhu a pak ho odvezl do Polska ke konečnému prodeji.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- o podporovala harmonizaci metodik členských států pro sestavování údajů v oblasti nezjištěné ekonomiky;
- o zavedla a úzce monitorovala podrobný akční plán s jasnými průběžnými cíli řešení problémů v sestavování národních účtů Řecka;
- o zavedla minimální standardy pro kontroly celních orgánů členských států s cílem umožnit členským státům lépe se zaměřit na rizikové dovozy.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu příjmů EU, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny v kapitole 2 výroční zprávy o rozpočtu EU za rok 2013.

Zemědělství: podpora trhu a přímá podpora 45 miliard EUR

Co jsme kontrolovali

Tato výdajová oblast se týká Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), který je jedním ze dvou hlavních nástrojů společné zemědělské politiky EU. Cílem společné zemědělské politiky je zvýšit produktivitu zemědělství, a zajistit tak odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, stabilizovat trhy a zajistit plynulé zásobování za rozumné ceny. Řízení výdajů je sdíleno s členskými státy.

Naše zjištění

Významné (materiální)
zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

3,6 % (2012: 3,8 %)

Prověřované kontrolní
systémy:

**Částečně
účinné**

Většina výdajů v této oblasti se vypočítává na základě plochy zemědělské půdy. Mnoho vyčíslitelných chyb vzniká z nesprávných výkazů předkládaných příjemci, přičemž nejčastější chybou je **vykázání nadměrné plochy** (viz příklad).

Příklad: Vykázání nadměrné plochy – žádost o podporu na nezpůsobilé pozemky

V Německu, Irsku, Řecku, Francii, Polsku a Rumunsku* byly některé pozemky, na něž byla žádána a vyplacena podpora jako na **trvalé pastviny**, ve skutečnosti úplně či zčásti zarostlé nezpůsobilou vegetací (hustým křovím nebo stromy). Tyto nezpůsobilé plochy měly být z podpory EU vyřazeny. V Řecku k této chybě došlo, protože tyto plochy byly v databázi pozemků klasifikovány jako způsobilé pastviny.

* Poznámka ke jmenovitému uvádění členských států v příkladech: Vzhledem ke způsobu výběru vzorků neprověřuje Účetní dvůr operace každoročně ve všech členských státech, přijímajících státech nebo regionech. Příklady uvádíme pro ilustraci nejčastějších typů chyb, nejsou tedy východiskem pro závěry o jednotlivých členských státech, přijímajících státech nebo regionech.

Příjemci pomoci EU ve všech režimech přímé podpory z EZZF mají povinnost plnit **požadavky podmíněnosti**. Tyto požadavky se týkají ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin, dobrých životních podmínek zvířat a udržování půdy v dobrém zemědělském a environmentálním stavu. Nesplní-li zemědělec tyto povinnosti, je mu podpora snížena. V rámci testování zjistil Účetní dvůr porušování podmíněnosti u 25 % operací, jež povinností v rámci podmíněnosti podléhaly.

U významného počtu operací zatížených chybami měly **orgány členských států k dispozici dostatečné informace** k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, alespoň některé z nich zjistily a opravily. Pokud by tyto informace byly využity k opravě chyb před vykázáním výdajů Komisi, odhadovaná míra chyb v této oblasti by činila 2,5 %.

Prověrka **integrovaných administrativních a kontrolních systémů (IACS)** provedená EÚD ve čtyřech členských státech (Německu, Irsku, Francii a Itálii) odhalila:

- o nedostatky ve správních kontrolních postupech včetně kvality databází ve třech členských státech (Irsko, Francie a Itálie),
- o nedostatky v kvalitě kontrol na místě ve dvou členských státech (Německo a Itálie),
- o nedostatky v postupech zpětného získávání neoprávněných plateb ve dvou členských státech (Irsko a Itálie).

Bez ohledu na nedostatky zjištěné při auditu IACS jako celek významně přispívá k prevenci chyb ve výdajích, které pokrývá.

V členských státech, které vstoupily do EU v roce 2004 nebo později, mohou podporu EU získat i **seskupení producentů ovoce a zeleniny**. Seskupení producentů, aby byla jako taková uznána, musí splňovat podmínky ohledně počtu a relativní velikosti členů-producentů. EÚD zjistil, že devět ze 40 kontrolovaných seskupení producentů v Polsku tyto podmínky nesplňovalo. Komise proto ve své výroční zprávě za rok 2013 uvedla, že vyjádřila výhradu v tom smyslu, že 25 % celkových výdajů tohoto opatření v Polsku představuje rizikovou částku.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby:

- o Komise a členské státy přijaly nezbytná opatření, aby byl systém IACS plně využíván, například zajištěním správného posouzení a evidence způsobilosti a velikosti zemědělských pozemků;
- o Komise monitorovala nápravná opatření v souvislosti s nedostatky v podpoře EU pro seskupení producentů v Polsku.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu výdajů EU na podporu trhu a přímou podporu v zemědělství, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny v kapitole 3 výroční zprávy o rozpočtu EU za rok 2013.

Rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví 15,6 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Tato výdajová oblast se týká rozvoje venkova, životního prostředí a oblasti klimatu, námořních záležitostí a rybolovu a ochrany zdraví a spotřebitele.

V této oblasti připadá 88 % plateb na Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV). Řízení výdajů je sdíle-
no s členskými státy. EZFRV spolufinancuje výdaje na rozvoj venkova prostřednictvím programů rozvoje venkova
jednotlivých členských států. Výdaje připadají na opatření týkající se plochy (jako jsou agroenvironmentální platby
a vyrovnávací platby zemědělcům v oblastech s přírodním znevýhodněním) i na opatření nesouvisející s plochou
(jako je modernizace zemědělských podniků a zajišťování základních služeb pro hospodářství a obyvatele venkova).

Naše zjištění

Významné (materiální)
zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

6,7 % (2012: 7,9 %)

Prověřované kontrolní
systémy:

**Částečně
účinné**

Většina chyb byla způsobena tím, že příjemci **nedodržovali požadavky na způsobilost**, a to především ty, které se týkaly agroenvironmentálních závazků (viz příklad), zvláštních požadavků na investiční projekty a pravidel pro zadávání zakázek.

Příklad: Nedodržování agroenvironmentálních závazků

Jeden sardinský zemědělec (Itálie) byl kompenzován za to, že **při pěstování artyčoků** nepoužíval **z hlediska životního prostředí škodlivé přípravky na ochranu rostlin**. Při návštěvě na místě Účetní dvůr zjistil, že příjemce takové přípravky během kontrolovaného období použil dvanáctkrát. Platba byla proto nezpůsobilá.

Podobné případy nedodržování agroenvironmentálních závazků byly zjištěny také v Piemontu (Itálie), Maďarsku, Nizozemsku, Polsku a Rumunsku.

U významného počtu operací zatížených chybami měly **orgány členských států k dispozici dostatečné informace** k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, alespoň některé z těchto chyb zjistily a opravily. Pokud by tyto informace byly využity k opravě chyb před vykazáním výdajů Komisi, odhadovaná míra chyb v této oblasti by činila 2,0 %.

Z prověrky **kontrolních systémů** rozvoje venkova provedené EÚD vyplynuly tyto nedostatky:

- nedostatky v **kontrolách týkajících se podmínek způsobilosti**, jako například nezjištění nezpůsobilé DPH nebo rizika dvojího financování (s výjimkou Polska v sedmi z osmi prověřovaných členských států – Německu, Španělsku, Itálii, Lotyšsku, Maltě, Rumunsku a Slovinsku);
- nedostatečné hodnocení **přiměřenosti nákladů** (ve všech čtyřech kontrolovaných členských státech – Itálii, Lotyšsku, Polsku a Rumunsku);
- nedostatky v koncepci a provádění **kontrol podmíněnosti** (ve všech čtyřech kontrolovaných členských státech – České republice, Španělsku, Itálii a na Maltě). Podmíněnost zavazuje příjemce k plnění konkrétních podmínek, aby byli způsobilí pro financování, např. norem v oblasti životního prostředí a sociálních standardů;
- nedostatky v **kontrolách pravidel pro zadávání veřejných zakázek** (ve všech třech kontrolovaných členských státech – Itálii, Lotyšsku a Polsku, viz příklad).

Příklad: Nedostatečné kontroly pravidel pro zadávání zakázek ze strany členských států

V Lotyšsku byla příjemcem 2 milionů EUR z podpory EZFRV na financování **systému IT zajišťovaného externím dodavatelem** platební agentura. Na příslušnou zakázku se vztahovala pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Účetní dvůr zjistil, že udělení zakázky na systém IT a následnou údržbu IT provázelo několik závažných chyb. Platební agentura například místo otevřeného nebo omezeného řízení, vyžadovaných právními předpisy, neoprávněně použila jednací řízení, aniž pro ně byly splněny podmínky. Jelikož nebyly dodrženy požadované postupy, jsou výdaje pro financování z EU nezpůsobilé.

Naše doporučení

Účetní dvůr v oblasti rozvoje venkova doporučuje, aby:

- členské státy prováděly stávající správní kontroly lépe a využívaly přitom veškerých relevantních informací, které mají k dispozici platební agentury. Tímto postupem lze odhalit a napravit většinu chyb;
- členské státy zajistily, aby akční plány, které mají řešit odhadovanou vysokou míru chyb v oblasti rozvoje venkova, zahrnovaly všechny regiony a všechna opatření, především investiční opatření, a zohledňovaly auditní zjištění Komise a Účetního dvora.

Regionální politika, energetika a doprava 45,5 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Tento audit se týkal regionální politiky (96 % plateb v této výdajové oblasti), která je z větší části financována prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Fondu soudržnosti (FS). Cílem regionální politiky je posilovat hospodářskou a sociální soudržnost v rámci Evropské unie zmenšováním rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů. Řízení výdajů na regionální politiku sdílí Komise a členské státy a zahrnuje spolufinancování projektů v rámci schválených výdajových programů.

Zbývající 4 % této kontrolované výdajové oblasti připadají na energetiku a dopravu. Cílem energetické a dopravní politiky je poskytovat evropským občanům a podnikům bezpečné, udržitelné a konkurenceschopné energetické a dopravní systémy a služby. Tyto výdaje řídí přímo Komise.

Naše zjištění

Významné (materiální) zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

6,9 % (2012: 6,8 %)

Prověřované kontrolní systémy:

Částečně účinné

EÚD zjistil **závažné chyby při zadávání veřejných zakázek**, na něž připadá 39 % odhadované míry chyb. Souhrnná odhadovaná hodnota 122 kontrolovaných veřejných zakázek činila 4,2 miliardy EUR.

Příklad: Neodůvodněné přímé zadání

V Německu byly zakázky na dodatečné stavební práce na **letištím terminálu pro osobní přepravu** uděleny přímo původnímu dodavateli. Tyto dodatečné práce byly důsledkem nedostatků při přípravě, plánování a realizaci projektu, nikoliv nepředvídatelných okolností. V takových případech je přímé udělení zakázky protiprávní a na dodatečné práce mělo být vyhlášeno zadávací řízení.

Podobné případy neodůvodněného přímého zadávání zakázek byly zjištěny také u projektů v Belgii, České republice, jinde v Německu, Španělsku, Itálii a ve Švédsku.

Auditoři EÚD rovněž ověřují, zda jsou dodržována **pravidla EU pro státní podporu**. Protiprávní státní podpora představuje pro příjemce neoprávněnou výhodu, a tím narušuje vnitřní trh. Na chyby související se státní podporou připadalo 17 % odhadované míry chyb v této oblasti (viz příklad).

Příklad: Státní podpora ziskového projektu

Jednomu projektu EFRR ve Slovinsku byla v rámci režimu pro malé a střední podniky udělena podpora na činnosti v oblasti **výzkumu a vývoje v automobilovém průmyslu**. Tento podnik byl však celý v majetku velkých společností a výzkumné činnosti prováděl výhradně pro ně. Jelikož pravidla po poskytování veřejných prostředků jsou u větších podniků přísnější, společnost neměla právo obdržet finanční prostředky v jejich úplnosti.

Podobné případy byly zjištěny i v Bulharsku a v Maďarsku.

U významného počtu operací zatížených chybami měly **orgány členských států k dispozici dostatečné informace** k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, tyto chyby zjistily a opravily. Pokud by tyto informace byly využity k opravě chyb před vykázáním výdajů Komisi, odhadovaná míra chyb v této oblasti by činila 3,9 %.

Auditoři EÚD rovněž zjistili, že **nástroje finančního inženýrství** měly v roce 2013 nadále nízké míry úhrad konečným příjemcům. Tyto fondy poskytují pomoc podnikům nebo městským projektům formou kapitálových investic, půjček či záruk. Příspěvek obdrží poté, kdy byly z právního hlediska ustaveny, a tyto prostředky následně používají k podpoře projektů. Celkem bylo zřízeno 940 nástrojů finančního inženýrství v 25 členských státech s prostředky v přibližné výši 12,6 miliardy EUR.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- od členských států v rámci jejich prohlášení řídicího subjektu vyžadovala výslovné potvrzení účinnosti primárních kontrol prováděných řídicími a certifikačními orgány;
- v souladu s finančním nařízením provedla podrobné posouzení trvalých problémů s primárními kontrolami provedenými orgány členských států v programovém období 2007–2013;
- analyzovala příčiny vysokého počtu případů nedodržování pravidel EU pro poskytování státní podpory;
- analyzovala důvody přetrvávajících zpoždění při úhradách prostředků z fondů EU prostřednictvím nástrojů finančního inženýrství.

Zaměstnanost a sociální věci

16,2 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Audit se týkal oblasti výdajů „zaměstnanost a sociální věci“, která je součástí politiky soudržnosti EU. Cílem vynakládání prostředků v této oblasti je především boj proti nezaměstnanosti, rozvoj lidských zdrojů a podpora integrace na trhu práce. Hlavním nástrojem provádění politiky zaměstnanosti a sociální politiky je Evropský sociální fond (ESF), na nějž v roce 2013 připadlo 98 % plateb v této oblasti. Z ESF se financují investice do lidského kapitálu formou odborné přípravy a dalších opatření zaměřených na zaměstnanost. Řízení výdajů je sdíleno s členskými státy.

Naše zjištění

Významné (materiální) zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

3,1 % (2012: 3,2 %)

Prověřované kontrolní systémy:

Částečně účinné

Většina zjištěných chyb – 93 % odhadované míry chyb – souvisela s proplácením **nezpůsobilých nákladů, projektů, příjemců nebo účastníků** (viz příklad). Zbytek připadá na chyby související se zadáváním veřejných zakázek.

Příklad: Nadhodnocování osobních nákladů

Podle platných pravidel způsobilosti by měly být režijní náklady na projekty financované z prostředků EU poměrně rozpočítány pomocí nestranné a řádně zdůvodněné metody. V jedné **soukromé škole** v Portugalsku byl na vrub projektu EU zaúčtován plný plat ředitele školy, i když měl i jiné povinnosti. Dále nebyla respektována maximální výše spolufinancování pro platy.

Obdobná zjištění byla provedena i u projektů v Německu, Španělsku, Itálii, Polsku a ve Spojeném království.

U významného počtu operací zatížených chybami měly **orgány členských států k dispozici dostatečné informace** k tomu, aby před tím, než požádaly Komisi o proplacení výdajů, tyto chyby zjistily a opravily. Pokud by tyto informace byly využity k opravě chyb před vykázáním výdajů Komisi, odhadovaná míra chyb v této oblasti by činila 1,8 %.

Aby se snížila pravděpodobnost chyb a administrativní zátěž navrhovatelů projektů, rozšířilo se v roce 2009 na doporučení Účetního dvora využívání **plateb paušálními částkami a sazbami** místo proplácení „skutečných nákladů“. Ve svém auditu za rok 2013 nezjistil Účetní dvůr žádné vyčíslitelné chyby související s využíváním plateb paušálními částkami a sazbami. To naznačuje, že projekty, u nichž se náklady vykazují pomocí těchto způsobů platby, jsou **méně náchylné k chybám**.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- o vybízela členské státy k tomu, aby posílily kontroly týkajících se souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek, nákladů nesouvisejících s projektem a projektů bez přidané hodnoty EU;
- o zajistila, aby členské státy řešily problematiku účtování osobních nákladů u projektů EU, u nichž jsou ve srovnání s projekty financovanými z vnitrostátních fondů uplatňovány vyšší sazby;
- o zajistila, aby členské státy zohlednily všechny možnosti zjednodušení, která dovolují nařízení o evropských strukturálních a investičních fondech pro období 2014–2020.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu výdajů EU na zaměstnanost a sociální věci, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny v kapitole 6 výroční zprávy o rozpočtu EU za rok 2013.

Vnější vztahy, pomoc a rozšíření 6 miliard EUR

Co jsme kontrolovali

Tato výdajová oblast se týká výdajů v oblasti vnějších vztahů, rozvoje a humanitární pomoci a opatření pro kandidátské země EU i přístupující země. Rozvojové projekty jsou rozptýleny do více než 150 zemí a prováděcí organizace se od sebe výrazně liší jak velikostí, tak zkušenostmi. Aby byly projekty způsobilé pro podporu EU, musí splňovat podmínky stanovené v dohodách o financování a také musí být v souladu s pravidly, která upravují například zadávací řízení a udělování zakázek. Výdaje provádějí přímo generální ředitelství Komise buď prostřednictvím svých ústředí v Bruselu a delegací EU v přijímajících zemích, nebo jsou realizovány ve spolupráci s mezinárodními organizacemi.

Naše zjištění

Významné (materiální)
zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

2,6 % (2012: 3,3 %)

Prověřované kontrolní
systémy:

**Částečně
účinné**

Většina chyb se týká nezpůsobilých výdajů vzniklých na úrovni konečných příjemců, jako např. výdaje vzniklé mimo období způsobilosti, zahrnutí nezpůsobilých výdajů (např. DPH, osobní náklady, neoprávněné režijní náklady) do výkazů projektových nákladů a výdaje, které nejsou odpovídajícím způsobem doloženy.

Příklad: Výdaje, které nevznikly

Komise podepsala s Rozvojovým programem OSN dohodu o poskytnutí příspěvku ve výši 9,5 milionu EUR **na podporu sociálního rozvoje v Moldavsku**. V roce 2013 Komise schválila úhrady ve výši 1,8 milionu EUR týkající se smluv, v souvislosti s nimiž žádné výdaje nevznikly.

Komise potvrdila platnost předvstupních výdajů v celkové výši 150 milionů EUR, aniž by měla doklady, že výdaje skutečně vznikly a že byly způsobilé. Zúčtované částky vycházely z vlastních odhadů Komise, nikoliv z vynaložených, zaplacených a přijatých nákladů doložených příslušnými podklady. Poté, co Účetní dvůr tuto **systematickou chybu** zjistil, provedla Komise u příslušných operací účetní opravy.

Většinu rozpočtových výdajů EU na vnější akce řídí EuropeAid, jedno z generálních ředitelství Komise. Prověřované systémy Generálního ředitelství pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid byly posouzeny jako částečně účinné. V květnu 2013 EuropeAid přijal akční plán, jehož cílem je vyřešit hlavní zjištěné nedostatky.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- o v pokynech pro zaměstnance uváděla, že zúčtování by se mělo provádět výhradně na základě vynaložených výdajů, nikoliv jejich vlastních odhadů. Komise již také souhlasila s tím, že své zúčtovací postupy příslušným způsobem upraví.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu výdajů na vnější vztahy, pomoc a rozšíření, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny v kapitole 7 výroční zprávy o rozpočtu EU za rok 2013.

Výzkum a jiné vnitřní politiky 10,4 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Hlavní složkou této oblasti jsou výzkum a inovační projekty se 7,7 miliardy EUR plateb v roce 2013. „Jiné vnitřní politiky“ pokrývají výdaje na širokou škálu cílů politiky, jako je výzkum a inovace, vzdělávání, bezpečnost, migrace a opatření na překonávání dopadů finanční krize. Většinu výdajů řídí přímo Komise.

Naše zjištění

Významné (materiální)
zatížení chybami?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

4,6 % (2012: 3,9 %)

Prověřované kontrolní
systémy:

**Částečně
účinné**

U většiny plateb v této výdajové oblasti hradí Komise náklady, které příjemci finančních prostředků vykázali ve výkazech nákladů projektů. Chyby vznikají, když příjemci do výkazů zahrnou nezpůsobilé náklady, které kontrolní systémy Komise před provedením úhrady neodhalí. Příčinou 35 % odhadovaných chyb jsou **nesprávně vypočtené nebo nezpůsobilé osobní náklady**. Sem patří vykazování rozpočtovaných, nikoliv skutečných osobních nákladů a účtování času, který nebyl stráven prací na projektu.

Úhrady nezpůsobilých výdajů, kromě toho, že jde o nedodržení pravidel pro výdaje, dále brání úspěšnému plnění cílů politik, a tedy omezují **přidanou hodnotu podpory EU** (viz příklad).

Příklad: Nezpůsobilé náklady omezují přidanou hodnotu EU

EU poskytuje finanční prostředky na podporu efektivní a účinné kontroly na vnějších hranicích EU. Účetní dvůr prověřoval projekt ve Španělsku, který spočíval v **pořízení čtyř helikoptér**, které měly být ze 75 % používány na ostrahu a kontrolu vnějších hranic EU. Účetní dvůr nicméně zjistil, že helikoptéry byly k tomuto účelu využívány pouze ve 25 % jejich celkové provozní doby. Z toho vyplývá, že EU měla uhradit pouze 25 % nákladů, nikoliv 75 %.

V rámci kontrolních systémů pro výdaje na výzkum **Komise** před provedením platby **kontroluje** zprávy o pokroku a výkazy nákladů financovaných projektů. EÚD zjistil, že Komise ne vždy uplatňuje tyto postupy konzistentně, což může omezit efektivnosti programů a zvýšit administrativní zátěž příjemců.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- o poskytla příjemcům a řídicím orgánům včasné, konzistentní a jasné pokyny ohledně revidovaných požadavků na způsobilost a kontroly pro nové programy pro výzkum a jiné vnitřní politiky na období 2014–2020 (Horizont 2020);
- o orientovala své kontrolní činnosti více na rizika a své kontroly zaměřila na vysoce rizikové příjemce (např. na subjekty s menšími zkušenostmi s evropským financováním) a aby snížila kontrolní zátěž u méně rizikových příjemců.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu výdajů EU na výzkum a jiné vnitřní politiky, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny v kapitole 8 výroční zprávy o rozpočtu EU za rok 2013.

Správní a související výdaje 10,6 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Správní a jiné výdaje zahrnují výdaje orgánů, institucí a dalších subjektů EU. Jde o Komisi, Parlament, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), Evropskou radu a Radu, Soudní dvůr, Účetní dvůr, Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů, veřejného ochránce práv a evropského inspektora ochrany údajů.

Výdaje na lidské zdroje (platy, dávky a důchody) činí 60 % této výdajové oblasti. Zbytek připadá na výdaje na budovy, vybavení, energii, komunikaci a informační technologie.

Výsledky auditů agentur a jiných decentralizovaných subjektů, které Účetní dvůr provádí, jsou předmětem specifických výročních zpráv, jež se zveřejňují samostatně spolu se shrnutím výsledků.

Naše zjištění

Významné (materiální)
zatížení chybami?

Ne

Odhadovaná míra chyb:

1,0 % (2012: 0,0 %)

Prověřované kontrolní
systémy:

Účinné

Při prověře většiny kontrolních systémů nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky. EÚD však upozorňuje na opakované chyby v platbách platů a dávek Komisi a ESVČ i nedostatky v zadávacích řízeních delegací EU (řízených ESVČ).

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby:

- Komise a ESVČ podnikly další kroky směřující k tomu, aby osobní dokumentace zaměstnanců, jež má dopad na platbu platů a dávek, byla aktuální;
- ESVČ poskytovala delegacím EU v souvislosti se zadávacími řízeními větší podporu a pokyny.

Evropské rozvojové fondy (ERF)

2,6 miliardy EUR

Co jsme kontrolovali

Evropské rozvojové fondy poskytují pomoc Evropské unie určenou na rozvojovou spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými státy (státy AKT) a zámořskými zeměmi a územími (ZZÚ). Výdaje se zaměřují na omezení a konečné vymýcení chudoby, podporu udržitelného rozvoje a integraci států AKT a ZZÚ do světové ekonomiky.

Jednotlivé ERF jsou financovány členskými státy, řídí se svými vlastními finančními nařízeními a jsou spravovány Evropskou komisí mimo rámec rozpočtu EU. Vnější pomoc financovaná z ERF se provádí ve vysoce rizikovém prostředí, které je důsledkem zejména geografické roztržitosti činností a nedostatečných institucionálních a správních kapacit partnerských zemí.

Naše zjištění

Spolehlivost účetní závěrky ERF:

Účetní závěrka za rok 2013 věrně zobrazuje finanční situaci ERF, výsledky jejich činností, peněžní toky a změny čistých aktiv.

Významné (materiální) zatížení chybami u příjmů ERF?

Ne

Významné (materiální) zatížení chybami u závazků ERF?

Ne

Významné (materiální) zatížení chybami u plateb ERF?

Ano

Odhadovaná míra chyb:

3,4 % (2012: 3,0 %)

Prověřované kontrolní systémy:

Částečně účinné

Přibližně polovina odhadované míry chyb připadá na chyby týkající se **nedodržování postupů zadávání zakázek** (viz příklad). Dalším významným zdrojem chyb byla absence podkladové dokumentace k výdajům.

Příklad: Příjemce nedodržel pravidla pro zadávání zakázek

Účetní dvůr prověřoval zadávací řízení na **vybavení IT pro podnikatelské informační centrum** financované z programu podpory pro mikropodniky a malé podniky. Z auditu vyplynulo, že zakázka nebyla zadána uchazeči, který nabízel nejnižší cenu, přestože kritériem pro zadání zakázky byla právě nejnižší cena. Auditor Komise podle rámcové smlouvy o auditu, který prováděl finanční audit tohoto programu, tuto chybu neodhalil.

Z ERF se také poskytuje **rozpočtová podpora**, tj. přímé platby do státního rozpočtu rozvojové země podléhající určitým podmínkám. Účetní dvůr zjistil chyby u operací rozpočtové podpory, které se týkaly nesprávně vyhodnocení plnění podmínek a nesprávného směnného kurzu, kterým se převáděla platba rozpočtové podpory na místní měnu.

Většinu vnějších výdajů z rozpočtu EU a téměř veškeré výdaje z ERF řídí EuropeAid, jedno z generálních ředitelství Komise. Zkoumané systémy Generálního ředitelství pro rozvoj a spolupráci – EuropeAid byly posouzeny jako částečně účinné. V květnu 2013 však EuropeAid přijal akční plán, jehož cílem je vyřešit hlavní zjištěné nedostatky.

Naše doporučení

Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- o vybírala úroky z předběžného financování;
- o revidovala vyčíslování přínosů prováděných kontrol;
- o informovala o pokroku při realizaci akčního plánu zaměřeného na nedostatky v kontrolním systému.

Chcete se dozvědět více? Úplné informace o auditu evropských rozvojových fondů, který Účetní dvůr provedl, jsou uvedeny ve výroční zprávě o činnostech financovaných z osmého, devátého a desátého Evropského rozvojového fondu (ERF) za rok 2013.

Stručně ke koncepci auditu

Výroky Účetního dvora v rámci prohlášení o věrohodnosti vychází z objektivních důkazních informací, které se získávají testováním v průběhu auditu prováděným v souladu s mezinárodními auditorskými standardy. Postupuje se následujícím způsobem.

Spolehlivost účetní závěrky

Uvádí roční účetní závěrka EU úplné a přesné informace?

Rozpočet EU je složitý. Generální ředitelství Komise každoročně zaúčtuje stovky tisíc položek, které zachycují informace z řady různých zdrojů (včetně členských států). Účetní dvůr kontroluje, zda zavedené účetní postupy řádně fungují a zda jsou výsledné účetní údaje úplné, správně zaznamenané a řádně prezentované.

- **Hodnocení účetního systému** s cílem ujistit se, že je dobrým základem pro spolehlivé údaje (úplné a přesné).
- **Ověřování klíčových účetních postupů** s cílem ujistit se, že fungují správně.
- **Analytické kontroly účetních údajů** s cílem ujistit se, že údaje jsou prezentovány jednotně a jeví se jako přiměřené.
- **Přímá kontrola vzorku účetních záznamů** s cílem ujistit se, že příslušná operace existuje a je správně zaúčtována.
- **Kontrola finančních výkazů** s cílem ujistit se, že věrně zobrazují příslušnou finanční situaci.

Správnost operací

Jsou operace EU související s příjmy a platbami¹ zaúčtovanými do výdajů, na nichž se zakládá účetní závěrka EU, v souladu s příslušnými pravidly?

Rozpočet EU zahrnuje miliony plateb příjemcům v EU i jinde ve světě. Většinu těchto výdajů řídí členské státy. Aby Účetní dvůr získal důkazní informace, které potřebuje, provádí přímé testování příjmových plateb a plateb zaúčtovaných do výdajů a posuzuje systémy, jejichž prostřednictvím se tyto platby spravují a kontrolují.

- Při podrobném testování vycházejí auditoři Účetního dvora ze **vzorků operací** z celého rozpočtu EU vybraných pomocí statistických technik.
- **Operace ze vzorku se kontrolují podrobně**, obvykle u konečného příjemce (kterým může být například zemědělec, výzkumný ústav či společnost provádějící práce nebo služby na základě veřejné zakázky), s cílem získat přímé důkazní informace, že příslušná událost „existuje“, byla řádně zaznamenána a je v souladu s pravidly, která se na příslušné platby vztahují.
- **Chyby jsou analyzovány a klasifikovány** jako vyčíslitelné nebo nevyčíslitelné.
- **Dopad chyb se vypočítává** extrapolací vyčíslitelných chyb a vyjadřuje se jako „nejpravděpodobnější“ míra chyb (odhadovaná míra chyb).
- Při určování výroku EÚD se **odhadovaná míra chyb** porovnává s 2% prahem významnosti (materiality).
- **Posuzuje se řada kontrolních systémů** s cílem zjistit, zda jsou tyto systémy účinné při zajišťování legality a správnosti operací.
- Berou se v úvahu i **další relevantní informace**, například výroční zprávy o činnosti a zprávy jiných externích auditorů.
- **Všechna zjištění jsou projednávána** jak s orgány členských států, tak s Komisí s cílem zajistit správnost údajů.
- **Účetní dvůr přijímá své výroky** na základě provedené práce a dosažených výsledků.

1 Platby zaúčtované do výdajů: průběžné platby, konečné platby a zúčtování záloh.

Evropský účetní dvůr a jeho práce

Evropský účetní dvůr (EÚD) je nezávislým **kontrolním orgánem** Evropské unie. Sídlí v Lucemburku a zaměstnává přibližně 900 odborníků a pracovníků podpory ze všech členských států EU. Od svého založení v roce 1977 soustřeďuje svoji pozornost na význam finančního řízení EU a přispívá k jeho zdokonalování.

Auditní zprávy a stanoviska Účetního dvora jsou zásadním prvkem v **hierarchii odpovědnosti EU**. Pomocí našich výstupů jsou především v rámci postupu udílení absolutoria voláni k odpovědnosti ti, kteří odpovídají za řízení rozpočtu EU. Jde především o Komisi, ale i o ostatní orgány a subjekty EU. Při sdíleném řízení hrají významnou roli i členské státy.

K našim hlavním úkolům patří:

- o **finanční audity a audity souladu s předpisy**, především v podobě prohlášení o věrohodnosti;
- o **audity výkonnosti** u témat vybraných za účelem maximalizace dopadu naší práce;
- o **stanoviska** k nařízením, která se týkají rozpočtového řízení a jiných důležitých témat.

Snažíme se řídit svoje **zdroje** způsobem, který zajistí náležitou rovnováhu mezi různými činnostmi Účetního dvora, a přispěje tak k dosažení spolehlivých výsledků a dobrého pokrytí jednotlivých oblastí rozpočtu EU.

Naše výstupy

Vydáváme:

- o **výroční zprávy** o souhrnném rozpočtu EU a evropských rozvojových fondech. Výroční zprávy obsahují především výroky a výsledky v rámci prohlášení o věrohodnosti (DAS) a zveřejňují se každoročně v listopadu;
- o **specifické výroční zprávy**, které prezentují výroky Účetního dvora v rámci finančních auditů jednotlivých agentur a subjektů EU. V roce 2014 bude zveřejněno 53 specifických výročních zpráv;
- o **zvláštní zprávy** o vybraných auditovaných tématech, zveřejňované v průběhu roku. Týkají se především auditů výkonnosti. V roce 2014 bude zveřejněno přibližně 25 zvláštních zpráv;
- o **stanoviska** využívaná Evropským parlamentem a Radou při schvalování předpisů EU a dalších rozhodnutí s podstatným významem pro finanční řízení. V roce 2014 bude zveřejněno šest stanovisek;
- o **situační zprávy** k vybraným oblastem politiky EU analyzující širší výzvy a dlouhodobé trendy. V roce 2014 budou zveřejněny dvě situační zprávy;
- o **výroční zprávu** o činnosti obsahující informace o naší práci a přehled našich činností v daném roce.

Naše práce přispívá k rozšiřování povědomí o finančním řízení EU a zvyšuje jeho transparentnost. Poskytujeme ujištění ohledně stavu tohoto řízení a vyslovujeme doporučení pro další zlepšení. Činíme tak v **zájmu občanů Evropské unie**.

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- jeden výtisk:
prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- více výtisků, plakáty či pohlednice:
v zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm)
a v delegacích Evropské unie v zemích mimo EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm);
můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm
nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné:

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

Evropský účetní dvůr je nezávislý externí kontrolní orgán EU – ochránce finančních prostředků EU

Ve svých výročních zprávách o rozpočtu EU a o evropských rozvojových fondech předkládá Evropský účetní dvůr svůj výrok – prohlášení o věrohodnosti – o spolehlivosti účetní závěrky a legalitě a správnosti operací, na kterých se tato účetní závěrka zakládá. Účelem této publikace je nabídnout shrnutí hlavních zjištění a závěrů. Zprávy jsou v plném znění k dispozici na internetové stránce Účetního dvora a zveřejňují se v *Úředním věstníku Evropské unie*.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace

